

Program Profilaktyki
w
Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 14
w Zabrze

*„Dla człowieka człowiek jest największym skarbem
i najniebezpieczniejszą pułapką.”*

(Karol Irzykowski)

I. PODSTAWY PRAWNE DZIAŁAŃ PROFILAKTYCZNYCH.

Ustawa zasadnicza:

- *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 02.04.1997r. (Dz. U. Nr 78 poz. 483 z późniejszymi zmianami)*

Przepisy oświatowe:

- *Ustawa z dnia 07.09.1991r. o systemie oświaty (Dz.U. 1991 nr 95 poz. 425 z późniejszymi zmianami)*
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2008 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz.U. 2009 nr 4 poz.17)*
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych (Dz.U. 2007 nr 83 poz. 562, z późn. zm.)*
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 października 2009 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz.U. 2009 nr 168 poz. 1324)*
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 marca 2005 r. w sprawie ramowych statutów placówek publicznych (Dz.U. 2005 nr 52 poz. 466)*
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 7 stycznia 2003 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. 2003 nr 11 poz. 114)*
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem (Dz.U. 2003 nr 26 poz. 226)*
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz.U. 2003 nr 6 poz. 69)*
- *Rządowy program na lata 2008 – 2013 „Bezpieczna i przyjazna szkoła” przyjęty uchwałą Rady Ministrów nr 172/2008 z dnia 19 sierpnia 2008r.*

Przepisy pozaoświatowe:

- *Konwencja o Prawach Dziecka (Dz. U. Nr 120, poz. 526)*
- *Narodowy Program Zdrowia 2007 – 2015, przyjęty Uchwałą nr 90/2007 Rady Ministrów z dnia 15 maja 2007 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2007 - 2015*

- Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity Dz. U. 2002 r. Nr 147 poz. 1231)
- Ustawa z dnia 19.08.1994r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. Nr 111, poz. 535, z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. 2005 nr 179 poz. 1485, z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz.U. 1996 nr 10 poz. 55 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz.U.2009 nr 175 poz. 1362, z późn. zm.)
- Rządowy Program Zapobiegania Niedostosowaniu Społecznemu i Przystępczości Wśród Dzieci i Młodzieży – przyjęty przez Radę Ministrów 13 stycznia 2004r.
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz.U. 1982 nr 35 poz. 228) tekst jednolity (Dz.U. 2010 nr 33 poz. 178)

II. PROFILAKTYKA- WPROWADZENIE.

PROFILAKTYKA to: wszelka działalność zapobiegająca zjawiskom szkodliwym: chorobom, wypadkom, przestępczości, itp. Jest ona jednym z podstawowych kierunków działania współczesnej medycyny polegających na usuwaniu przyczyn różnych chorób. (według Słownika Wyrazów Obcych)

Oddziaływanie profilaktyczne może dokonywać się na różnych poziomach. W związku z tym, wyróżnia się profilaktykę pierwszego, drugiego i trzeciego stopnia.

Profilaktyka pierwszego stopnia to działanie mające na celu: z jednej strony - promocję zdrowia i przedłużenie życia człowieka, zaś z drugiej zapobiegania pojawianiu się problemów związanych z zachowaniami dysfunkcjonalnymi. Szczególnie wyraźnie akcentuje się tutaj budowanie i rozwijanie różnorodnych umiejętności radzenia sobie z wymogami życia, albowiem deficyty w tym zakresie są powszechnie spotykane w populacji osób dysfunkcjonalnych. Równie ważne jest dostarczanie rzetelnych informacji, dostosowanych do specyfiki odbiorców. Może być kierowana do wszystkich uczniów.

Profilaktyka drugiego stopnia ma na celu ujawnianie osób z grupy ryzyka dysfunkcjonalności oraz pomaganie im w redukcji tego ryzyka (a więc zapobieganie rozwojowi zaburzeń).

Profilaktyka trzeciego stopnia rozumiana jest jako interwencja po wystąpieniu dysfunkcji. Ma ona na celu, z jednej strony - przeciwdziałanie pogłębianiu się procesu chorobowego, zaś z drugiej - umożliwienie osobie objętej terapią i rehabilitacją powrotu do społeczeństwa, prowadzenia w nim satysfakcjonującego i społecznie akceptowanego trybu życia, wolnego od patologii. (Z. Gaś 1997).

Oddziaływanie profilaktyczne ma szczególne znaczenie w odniesieniu do dzieci i młodzieży w okresie dorastania (10- 18 lat). Ta faza rozwoju stanowi pomost pomiędzy dzieciństwem a dorosłością, w czasie której dokonuje się wiele intensywnych zmian w osobowości człowieka. Zmiany te, prowokowane intensywnym rozwojem biologicznym, mają swój wyraz w emocjonalności i duchowości - od dążenia do samodzielności, aż po określenie własnej tożsamości. Jest to czas w którym młody człowiek jest podatny na podejmowanie działań ryzykownych, np. palenie tytoniu, używanie alkoholu i innych środków psychoaktywnych. Do ryzykownych zachowań mających destruktywny wpływ na osobowość nastolatka należą również: wczesna inicjacja seksualna, zachowania agresywne i przestępcze. Bardzo często pociągają one za sobą inne niepokojące zachowania.

Cechy, które zwiększają odporność człowieka na działania czynników ryzyka, nazywamy czynnikami chroniącymi. Do najważniejszych spośród nich zaliczamy:

- silną więź emocjonalna z rodzicami
- zainteresowanie nauką i szkołą
- umiejętność rozwiązywania problemów
- poczucie własnej wartości
- umiejętność podejmowania decyzji
- dobrą komunikację (umiejętność porozumiewania się z innymi)
- asertywność.

Zatem działania profilaktyczne powinny być nakierowane na osłabienie czynników ryzyka i wzmacnianie czynników chroniących osobowość młodego człowieka.

III. OPIS PODMIOTÓW SZKOŁY I ŚRODOWISKA LOKALNEGO.

Nauczycieli naszej szkoły cechuje życzliwość, osobowe podejście do nauczania, gotowość do głębszego zrozumienia zachowań dzieci. Należy jednak poprawić budowanie otwartości, zaufanie w kontaktach międzyludzkich, aktywne słuchanie, jasne wyrażanie myśli i uczuć, konstruktywne rozwiązywanie konfliktów.

Uczniami naszej szkoły są młodzi ludzie mieszkający na terenie Zabrze. Pochodzą z rodzin zamożnych i ubogich, posiadających pracę i pozostających bez źródeł utrzymania, wykształconych dobrze i słabo. Mimo różnego pochodzenia uczniów łączy ich środowisko szkolne.

Na podstawie wywiadów, rozmów, analizy sytuacji wychowawczej oraz po przeanalizowaniu wyników ankiet dotyczących bezpieczeństwa uczniów w szkole, stwierdziliśmy, że głównymi zagrożeniami, na jakie należy zwrócić uwagę są:

- wagary*
- zachowania ryzykowne – zażywanie środków psychoaktywnych*
- naruszanie dyscypliny szkolnej*
- agresywne i nacechowane przemocą zachowania uczniów*

Program profilaktyczny w Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 14 w Zabrzu został dostosowany do zmieniających się potrzeb naszej szkoły. Powstał w oparciu o Szkolny Program Wychowawczy (oba programy wzajemnie się uzupełniają i przenikają), doświadczenie w pracy z uczniami, rodzicami i gronem pedagogicznym oraz analizę literatury przedmiotowej.

IV. ADRESACI PROGRAMU.

Adresatami szkolnego programu profilaktycznego w ZSO nr 14 w Zabrzu są uczniowie, rodzice oraz nauczyciele.

V. CEL GŁÓWNY.

Planowanie i wdrażanie oddziaływań profilaktycznych na ucznia oraz jego środowisko w celu przygotowania go do zdrowego stylu życia i zminimalizowania negatywnych wpływów środowiska oraz własnych ograniczeń.

VI. CELE SZCZEGÓŁOWE:

- eliminowanie agresywnych zachowań uczniów i stosowanej przez nich przemocy*
- wdrażanie uczniów do przestrzegania norm zachowań dotyczących kultury osobistej*
- wykształcenie właściwej postawy wobec problemów uzależnień*
- pomoc psychologiczno- pedagogiczna uczniom mającym trudności w nauce, sprawiającym problemy wychowawcze*
- pomoc socjalna uczniom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej*
- prowadzenie edukacji prozdrowotnej wśród uczniów, rodziców i nauczycieli*

- kontynuacja współpracy z instytucjami na rzecz profilaktyki (Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna, Sąd rejonowy, Policja, MOPR)
- zapoznanie z wykazem instytucji, w których można uzyskać pomoc
- uświadomienie uczniom i zrozumienie przez nich zagrożeń wynikających z konsekwencji podejmowanych ryzykownych zachowań i wyborów.

VII. FORMY REALIZACJI:

- indywidualna rozmowa z uczniem
- spotkania z rodzicami
- zajęcia warsztatowe
- miniwykłady
- konkursy
- spektakle profilaktyczne
- gazetki
- programy profilaktyczne
- prezentacja materiałów profilaktycznych
- gry i zabawy integracyjne.

VIII. PLANOWANE EFEKTY:

- zmniejszenie przypadków zachowań agresywnych, mniej sytuacji związanych z łamaniem kodeksu ucznia, uleganiem negatywnym wpływom rówieśników
- zmniejszenie zagrożenia sięgania przez dzieci i młodzież po środki psychoaktywne
- uczestniczenie uczniów w promocji zdrowego stylu życia
- poprawa relacji: uczeń – uczeń, uczeń- nauczyciel, nauczyciel- rodzic
- wzbogacenie wiedzy uczniów, rodziców i nauczycieli z zakresu profilaktyki
- korzystanie przez rodziców ze wsparcia instytucji profesjonalnej (Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna, MOPR, Policja).

IX. EWALUACJA PROGRAMU.

Cel ogólny ewaluacji:

- podniesienie efektywności pracy szkoły

Cel szczegółowy:

- sprawdzenie funkcjonowania Programu Profilaktycznego w praktyce szkolnej oraz jego modyfikacja i wyeliminowanie dostrzeżonych braków

Ewaluacja Programu Profilaktycznego dokonywana jest w następujących formach:

- ankiety
- obserwacje
- rozmowy (indywidualne i grupowe)
- dyskusje na posiedzeniach Rady Pedagogicznej
- dyskusje z udziałem rodziców na zebraniach klasowych

X. SZCZEGÓŁOWY ROZKŁAD ZADAŃ.

Działania skierowane do uczniów

PROBLEM	ZADANIA	FORMY REALIZACJI
WAGARY	<i>Zwiększenie systematyczności w uczęszczaniu uczniów do szkoły.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • zapoznanie uczniów z przepisami regulującymi obowiązki szkolny i obowiązki nauki – miniwykłady • rozmowy z uczniami nt. zagrożeń występujących podczas wagarów • przestrzeganie zakazu samowolnego opuszczania zajęć lekcyjnych oraz terenu szkoły • stosowanie procedur przewidzianych wobec wagarujących uczniów
BRAK MOTYWACJI DO NAUKI	<i>Stworzenie systemu pomocy uczniom mającym trudności w nauce.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • dokonanie wstępnej diagnozy występujących trudności w nauce • informowanie rodziców o możliwości skorzystania z różnych form pomocy • umożliwianie uczniom wzięcia udziału w zajęciach pozalekcyjnych • organizowanie pomocy koleżeńskiej na terenie szkoły • przeprowadzanie warsztatów nt. technik efektywnego uczenia się

ZACHOWANIA RYZYKOWNE – ŚRODKI PSYCHOAKTYWNE	<p><i>Eliminowanie zachowań ryzykownych.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>zapoznanie uczniów z przepisami regulującymi zakaz używania środków psychoaktywnych</i> • <i>dostarczenie uczniom wiedzy o szkodliwości środków psychoaktywnych – spektakle profilaktyczne, miniwykłady, prezentowanie materiałów profilaktycznych</i> • <i>informowanie uczniów o społecznych i zdrowotnych skutkach uzależnień, zwalczanie mitów na temat zachowań ryzykownych</i> • <i>przestrzeganie zakazu zażywania środków psychoaktywnych na terenie szkoły oraz podczas wszystkich imprez organizowanych przez szkołę</i> • <i>stosowanie procedur przewidzianych wobec uczniów podejmujących ryzykowne zachowania</i> • <i>obchody Światowego Dnia Bez Tytoniu (31.05)</i> • <i>udział w ogólnopolskiej kampanii „Zachowaj Trzeźwy Umysł”</i> • <i>opracowanie i aktualizacja gazetek tematycznych</i> • <i>bieżące informowanie rodziców o ryzykownych zachowaniach ich dzieci oraz o możliwościach skorzystania z pomocy</i>
--	--	---

<p style="text-align: center;">AGRESYWNE ZACHOWANIA UCZNIÓW</p>	<p><i>Tworzenie bezpiecznego i wolnego od agresji i przemocy środowiska wychowawczego szkoły.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • systematyczna kontrola boiska, toalet i pomieszczeń szkoły w ramach dyżurów pełnionych przez nauczycieli • przestrzeganie zakazu stosowania agresji na co dzień oraz podczas wszystkich imprez szkolnych • wzmacnianie poczucia odpowiedzialności za mienie własne i społeczne – zapoznanie uczniów z odpowiednimi zapisami statutu • kształtowanie umiejętności radzenia sobie z negatywnymi emocjami – pogadanki, dyskusje, scenki rodzajowe, plakaty, zajęcia warsztatowe • omawianie tematyki dotyczącej nacechowanych przemocą zachowań uczniów – ich przyczyn, rodzajów oraz skutków • obchody Dnia Bezpiecznego Internetu • zwracanie uwagi na właściwy sposób komunikowania się w relacjach rówieśniczych oraz przestrzeganie prawidłowych form komunikacji przez pracowników szkoły • uświadamianie rodzicom konsekwencji agresywnych zachowań ich dzieci, zapoznanie z przepisami regulującymi życie szkoły, spotkania z przedstawicielami policji, indywidualne rozmowy z rodzicami
<p style="text-align: center;">CHOROBY XXI WIEKU</p>	<p><i>Promowanie zdrowego stylu życia i alternatywnych sposobów spędzania wolnego czasu.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • omawianie tematyki związanej z koniecznością dbania o zdrowie – pogadanki, gazetki tematyczne • wdrażanie do aktywnego wypoczynku i rekreacji – wycieczki, zajęcia pozalekcyjne, imprezy szkolne • rozmowy z uczniami na temat zachowania bezpieczeństwa podczas ferii zimowych oraz wakacji letnich
<p style="text-align: center;">NARUSZANIE DYSCYPLINY SZKOLNEJ</p>	<p><i>Szerzenie wśród młodzieży znajomości prawa i wyrabianie nawyku poszanowania go.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • zapoznanie uczniów z przepisami prawa oświatowego i pozaświatowego regulujących pracę szkoły • konsekwentne stosowanie procedur w przypadku łamania przez uczniów przepisów prawa

Działania skierowane do rodziców

ZADANIA	FORMY REALIZACJI
<i>Monitorowanie potrzeb i oczekiwań rodziców wobec systemu wychowawczo – profilaktycznego szkoły.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • rozmowy i konsultacje indywidualne, dyskusje podczas zebrań z rodzicami • anonimowe sondaże ankietowe • bieżąca współpraca z Radą Rodziców
<i>Zapoznanie rodziców ze Statutem, podstawowymi regulaminami jak również programem wychowawczym oraz profilaktycznym.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • udostępnienie tekstów oraz omówienie ich zapisów podczas zebrań z rodzicami • udostępnienie Statutu i regulaminów przez szkolną bibliotekę
<i>Psychoedukacja</i>	<ul style="list-style-type: none"> • organizowanie spotkań ze specjalistami z różnych dziedzin • udostępnianie literatury z zakresu problematyki okresu dorastania
<i>Umożliwienie rodzicom aktywnej działalności i współdecydowania o życiu szkoły.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • zapraszanie rodziców do współorganizowania imprez i uroczystości oraz zajęć pozalekcyjnych • organizowanie spotkań o charakterze mediacyjnym uczeń – nauczyciel – rodzic • podziękowania w formie listów, dyplomów, podziękowań na forum szkoły

Działania skierowane do nauczycieli

<i>ZADANIA</i>	<i>FORMY REALIZACJI</i>
<i>Bieżąca aktualizacja wiedzy z zakresu prawa oświatowego.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>zapoznajwanie się z tekstami oraz omawianie najważniejszych ich zapisów</i>
<i>Monitorowanie potrzeb nauczycieli w zakresie doskonalenia umiejętności wychowawczych.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>rozmowy i konsultacje indywidualne, dyskusje podczas posiedzeń Rady Pedagogicznej</i> • <i>anonimowe sondaże ankietowe</i> • <i>bieżąca współpraca z zespołem wychowawczym</i>
<i>Psychoedukacja.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>umożliwienie udziału w różnych zewnętrznych formach szkoleniowych</i> • <i>organizowanie warsztatów umiejętności wychowawczych w ramach WDN</i> • <i>udostępnianie literatury z zakresu problematyki okresu dorastania</i>
<i>Udzielanie wsparcia w sytuacjach kryzysowych i konfliktowych.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>organizowanie spotkań mediacyjnych z rodzicami i uczniami</i> • <i>wzajemna pomoc w rozwiązywaniu trudnych sytuacji wychowawczych</i>

Załącznik nr 1

Tematyka godzin wychowawczych.

Trudna sztuka wychowania młodzieży w dzisiejszych czasach jest dla szkoły i nauczycieli niemal wyzwaniem, gdy świat wartości drży w posadach, a autorytety tracą swą moc.

Nauczyciel kierujący procesem wychowawczym powinien zrezygnować raczej z roli mistrza, by stać się przewodnikiem młodego człowieka w jego żmudnych poszukiwaniach samego siebie.

Rola pedagoga jest więc niebagatelna. Wymaga bowiem stałej troski i zrozumienia, baczego obserwowania wychowanków. Powinien on bardziej motywować i inspirować młodego człowieka do twórczej pracy nad sobą niż udzielać mu gotowych odpowiedzi. Taka postawa nauczycieli pomoże młodzieży skonfrontować się z dorosłością, która czeka niemal za progiem.

Powstały plan pracy, ujęty w zestaw godzin wychowawczych dla klas I – III gimnazjum „Żyję świadomie”, jest wynikiem połączenia doświadczeń pedagogów, oczekiwań uczniów i rodziców oraz potrzeb szkoły.

Tematyka lekcji wychowawczych została opracowana w oparciu o istniejący w szkole program wychowawczy, silnie zaakcentowany w niej został aspekt profilaktyczny, potraktowany jako integralna część całości.

Wychowawcy mogą realizować tematy lekcji w dowolnej kolejności, w zależności od potrzeb czy oczekiwań klasy.

Poniższe tabele przedstawiają tematykę godzin wychowawczych wraz z tematami z zakresu doradztwa zawodowego realizowane w roku szkolnym 2010/2011.

**TEMATYKA GODZIN WYCHOWAWCZYCH
W KLASIE PIERWSZEJ GIMNAZJUM**

LP.	TEMATYKA ZAJĘĆ	DATA REALIZACJI
1.	<i>Jakie mamy prawa i obowiązki w świetle statutu naszej szkoły?</i>	
2.	<i>Poznajmy się – integracja zespołu klasowego.</i>	
3.	<i>Znam i przestrzegam przepisy BHP.</i>	
4.	<i>Organizacja zespołu klasowego.</i>	
5.	<i>Jak uzyskiwać dobre wyniki w nauce?</i>	
6.	<i>Godność chłopaka i godność dziewczyny.</i>	
7.	<i>Jak ubierać się do szkoły? Czy szkolna rewia mody ułatwia czy utrudnia współzycie w grupie?</i>	
8.	<i>Wagary – ucieczka od odpowiedzialności; konsekwencje negatywnych zachowań.</i>	
9.	<i>„Chwytaj dzień...” ale mądrze – czyli o kulturze spędzania wolnego czasu.</i>	
10.	<i>Choroby XXI wieku – jak ich uniknąć?</i>	
11.	<i>Rodzina dla mnie, czy ja dla rodziny?</i>	
12.	<i>Człowiek i przyroda – wrogowie czy przyjaciele?</i>	
13.	<i>Wulgaryzmy w naszym języku – odpowiedzialność za słowo.</i>	
14.	<i>Środki masowego przekazu – jak z nich mądrze korzystać?</i>	
15.	<i>Każdy z nas jest inny – o tolerancji.</i>	
16.	<i>Rola koleżeństwa i przyjaźni w życiu człowieka.</i>	
17.	<i>Agresja wokół nas – jak sobie z nią radzić i gdzie szukać pomocy?</i>	
18.	<i>Zagrożenia dla zdrowia wynikające ze spożywania alkoholu i palenia papierosów.</i>	
19.	<i>Oceniam siebie – swe postępy w nauce i zachowanie.</i>	
20.	<i>Jak właściwie wybierać wartościowe programy telewizyjne?</i>	
21.	<i>W jaki sposób dbam o higienę mojego ciała i umysłu?</i>	
22.	<i>A ja rosnę, czyli niepokoje okresu dojrzewania.</i>	
23.	<i>Szanujmy i chrońmy naszą planetę!</i>	
24.	<i>Bezpieczeństwo i zapobieganie wypadkom w czasie ferii zimowych.</i>	
25.	<i>Bezpieczeństwo i zapobieganie wypadkom w czasie wakacji.</i>	
	TEMATYKA ZAJĘĆ OKOLICZNOŚCIOWYCH	
26.	<i>Dzień chłopca.</i>	
27.	<i>Rola nauczyciela jako przewodnika w Twoim życiu.</i>	
28.	<i>Pamięć o tych, którzy odeszli...</i>	
29.	<i>Patriotyzm dziś – Narodowe Święto Niepodległości.</i>	
30.	<i>Mikołajki w naszej klasie.</i>	
31.	<i>Wigilia klasowa – jak współcześnie pielęgnujemy tradycje?</i>	
32.	<i>Klasowe walentynki.</i>	
33.	<i>Dzień Kobiet.</i>	
	DORADZTWO ZAWODOWE	
34.	<i>Wybieram szkołę z doradcą zawodowym.</i>	
35.	<i>Jacy jesteśmy – bilans osobowy.</i>	
36.	<i>Jak pokonać stres?</i>	

TEMATYKA GODZIN WYCHOWAWCZYCH
W KLASIE DRUGIEJ GIMNAZJUM

LP	TEMATYKA ZAJĘĆ	DATA REALIZACJI
1.	Nieznajomość prawa szkodzi – przypomnienie treści dokumentacji dotyczącej praw i obowiązków ucznia.	
2.	Jesteśmy w klasie drugiej. Jaki zespół tworzymy?	
3.	Wybór samorządu klasowego.	
4.	Jak mówić „nie”? – trudna sztuka odmawiania.	
5.	Porozumiewam się z ludźmi, ale jak? – odpowiedzialność za słowo.	
6.	Właściwy stosunek do zwierząt znakiem naszego człowieczeństwa.	
7.	Prawa i obowiązki przyjaciół.	
8.	W poszukiwaniu informacji – jak bezpiecznie korzystać z Internetu? (o cyberprzemocy)	
9.	Savoir vivre na co dzień i od święta – zasady kulturalnego zachowania się.	
10.	Jestem człowiekiem myślącym, odpowiadam za swoje czyny.	
11.	Telewizja: złodziej czasu, czy okno na świat?	
12.	AIDS – wszystko, co powinienem wiedzieć.	
13.	Co to znaczy być uzależnionym? Drogi do uzależnienia.	
14.	Nalogi, czy silna wola i zdrowie – dostrzeganie przyczyn i skutków nałogów. (dopalacze)	
15.	Odpowiedzialność wszystkich domowników za atmosferę panującą w rodzinie.	
16.	Jak spędzamy wolny czas?	
17.	Mój wygląd świadczy o mnie...	
18.	Przemoc i agresja oraz ich skutki w życiu młodego człowieka.	
19.	Dbam o swoje zdrowie fizyczne i umysłowe.	
20.	Ochrona środowiska naszym obowiązkiem.	
21.	Ludzie i sytuacje – okazywanie uczuć i emocje.	
22.	Wagary – miłe złego początki.	
23.	Aby zrozumieć innych, trzeba poznać siebie? Jaki jestem?	
24.	Czy jestem osobą tolerancyjną? Granice tolerancji.	
25.	Analiza wyników nauczania i zachowania.	
26.	Bezpieczeństwo i zapobieganie wypadkom w czasie ferii zimowych.	
27.	Bezpieczeństwo i zapobieganie wypadkom w czasie wakacji.	
	TEMATYKA ZAJĘĆ OKOLICZNOŚCIOWYCH	
28.	Dziś chłopiec, jutro mężczyzna – oczekiwania otoczenia.	
29.	Rola nauczyciela we współczesnym świecie.	
30.	Skupienie, refleksja, czy wesola zabawa? Dzień Wszystkich Świętych a może Halloween?	
31.	Nasza tradycja – nasza tożsamość – Święto Odzyskania Niepodległości.	
32.	Andrzejki – gry i zabawy.	
33.	Mikołajki w naszej klasie.	
34.	W świątecznym nastroju – tradycje w naszych domach.	
35.	Walentynki – święto w kształcie serca.	
36.	Dzień Kobiet.	
	DORADZTWO ZAWODOWE	
37.	Poznajemy zawody.	
38.	Wiem kim będę w przyszłości.	
39.	Analiza ścieżek edukacyjnych.	
40.	Skuteczne zarządzanie czasem.	
41.	Zawody przyszłości.	

**TEMATYKA GODZIN WYCHOWAWCZYCH
W KLASIE TRZECIEJ GIMNAZJUM**

LP.	TEMATYKA ZAJEĆ	DATA REALIZACJI
1.	<i>Dorosłość to odpowiedzialność. Przypomnienie o konieczności przestrzegania norm regulujących życie szkoły.</i>	
2.	<i>Ostatni rok wspólnej nauki. Co możemy zmienić, poprawić w naszym zespole?</i>	
3.	<i>Ważne role w zespole klasowym – wybieram świadomie.</i>	
4.	<i>Postrzeganie siebie. Podobieństwa i różnice między ludźmi.</i>	
5.	<i>Jak skutecznie przygotować się do egzaminu gimnazjalnego?</i>	
6.	<i>Konflikt pokoleń – jak dogadać się z rodzicami?</i>	
7.	<i>„Jak mnie widzą, tak mnie piszą” – estetyka wyglądu codziennego.</i>	
8.	<i>Choroby cywilizacyjne – czy można ich uniknąć? (anoreksja, bulimia...)</i>	
9.	<i>Promujemy zdrowy styl życia.</i>	
10.	<i>Rozwiązywanie konfliktów to wielka sztuka.</i>	
11.	<i>Telewizja pod sąd – kryteria doboru oglądanych programów.</i>	
12.	<i>Czy lepiej dawać, czy brać? – moje podejście do życia.</i>	
13.	<i>Dorobek kulturalny mojego miasta i regionu.</i>	
14.	<i>AIDS – mity a rzeczywistość.</i>	
15.	<i>Słowa ranią...- bądź odpowiedzialny za to, co i jak mówisz.</i>	
16.	<i>W zdrowym ciele zdrowy duch.</i>	
17.	<i>Szacunek dla siebie i innych. (szczególnie ludzi starszych)</i>	
18.	<i>Co ma większy wpływ na naszą wiedzę o świecie – opinie czy fakty?</i>	
19.	<i>Narkotykom STOP!</i>	
20.	<i>Skutki palenia papierosów dla organizmu człowieka.</i>	
21.	<i>Ekologia – współczesna moda, czy konieczność?</i>	
22.	<i>Zwierzęta – nasi bracia mniejsi.</i>	
23.	<i>Komunikacja niewerbalna – język ciała – źródło wiedzy o człowieku.</i>	
24.	<i>Agresja w nas i wokół nas.</i>	
25.	<i>Analiza wyników nauczania i zachowania.</i>	
26.	<i>Bezpieczeństwo i zapobieganie wypadkom w czasie ferii zimowych.</i>	
27.	<i>Bezpieczeństwo i zapobieganie wypadkom w czasie wakacji.</i>	
	TEMATYKA ZAJEĆ OKOLICZNOŚCIOWYCH	
28.	<i>Role mężczyzny w życiu. (Dzień Chłopaka)</i>	
29.	<i>Obraz szkoły i nauczania na przestrzeni wieków. (Święto Edukacji)</i>	
30.	<i>Przemijanie jako nieodłączny element życia. (Wszystkich Świętych)</i>	
31.	<i>Znam i szanuję historię mojego kraju. (Narodowe Święto Odzyskania Niepodległości)</i>	
32.	<i>Andrzejki – miła tradycja, wesola zabawa.</i>	
33.	<i>Świąteczne obrzędy i tradycje w Polsce i na świecie.</i>	
34.	<i>Walentynki w naszej klasie.</i>	
35.	<i>„Słaba” płeć? Kobieta we współczesnym świecie.</i>	
	DORADZTWO ZAWODOWE	
36.	<i>Możliwości edukacyjne po ukończeniu gimnazjum.</i>	
37.	<i>Planowanie kariery edukacyjnej.</i>	
38.	<i>Znaczenie predyspozycji zawodowych w wyborze zawodu.</i>	
39.	<i>Uczymy się pisać życiorys (CV).</i>	
40.	<i>Przygotowanie do roli pracownika.</i>	
41.	<i>Omówienie wymagań rekrutacyjnych do szkół ponadgimnazjalnych.</i>	

Tematyka godzin wychowawczych dla klasy I LO

LP.	Tematyka godzin	Data realizacji
1.	<i>Wybór samorządu klasowego. Rozwijamy samorządność.</i>	
2.	<i>Współczesne savoir-vivre ucznia i obywatela.</i>	
3.	<i>Strój ukrywa i odkrywa znaczenia – dyskutujemy o stosowności stroju w zależności od okoliczności i miejsca.</i>	
4.	<i>Kultura słowa we współczesnej rzeczywistości sms-ów, gg i blogów.</i>	
5.	<i>Style rozwiązywania konfliktów.</i>	
6.	<i>Promujemy nasze zainteresowania i pasje.</i>	
7.	<i>Stereotyp, uprzedzenie, dyskryminacja ... różne oblicza nietolerancji.</i>	
8.	<i>Jak efektywnie wykorzystać wolny czas?</i>	
9.	<i>Techniki skutecznego uczenia się.</i>	
10.	<i>Bulimia, anoreksja, otyłość jako skutki wadliwego odżywiania.</i>	
11.	<i>Rola pozytywnej samooceny oraz znaczenie samokrytycyzmu w życiu jednostki i grupy.</i>	
12.	<i>Temperament jako regulator zachowania.</i>	
13.	<i>Na czym polega postawa asertywna. Określamy konsekwencje i zalety postawy negacji wobec zła.</i>	
14.	<i>Dlaczego warto działać w wolontariacie, organizacjach charytatywnych?</i>	
15.	<i>Dlaczego rodziny są różne?</i>	
16.	<i>Czy warto okazywać uczucia i jak to robić?</i>	
17.	<i>Co jest sterem mojego życia – sumienie czy egoizm?</i>	
18.	<i>Jak uczyć się efektywniej?</i>	
19.	<i>Moja hierarchia wartości.</i>	
20.	<i>Twój idol, twój autorytet.</i>	
21.	<i>Kultura życia codziennego.</i>	
22.	<i>Nasze prawa i obowiązki w Unii Europejskiej.</i>	
23.	<i>Troska o środowisko naturalne.</i>	
24.	<i>Poszanowanie symboli narodowych jako wyraz szacunku i tolerancji.</i>	
25.	<i>Umiejętne korzystanie z Internetu – sztuka selekcjonowania informacji.</i>	
26.	<i>Problem wandalizmu i agresji u młodzieży.</i>	
27.	<i>Problemy dorastającej młodzieży.</i>	
28.	<i>Używki i ich skutki.</i>	
29.	<i>Wartość życia rodzinnego i mój stosunek do rodziców.</i>	
DORADZTWO ZAWODOWE		
30.	<i>Rozwój samopoznania.</i>	
31.	<i>Autoprezentacja i komunikacja interpersonalna.</i>	
32.	<i>Testy niezbędne przy wyborze szkoły wyższej.</i>	
33.	<i>Trudne pytania na rozmowie kwalifikacyjnej.</i>	

Tematyka godzin wychowawczych dla klasy II LO

LP.	Tematyka godzin	Data realizacji
1.	<i>Organizacja życia klasy w bieżącym roku szkolnym.</i>	
2.	<i>Przypomnienie Statutu Szkoły i Wewnątrzszkolnego Systemu Oceniania.</i>	
3.	<i>Samopoznanie warunkiem powodzenia w życiu.</i>	
4.	<i>Normy kultury bycia – czyli jak cię widzą, tak cię piszą.</i>	
5.	<i>Savoir – vivre na co dzień.</i>	
6.	<i>Uczestnictwo w grupie – dotrzymywanie umów i obietnic.</i>	
7.	<i>Przeciwstawianie się presji otoczenia – sztuka mówienia „nie”.</i>	
8.	<i>Kultura i subkultura.</i>	
9.	<i>Zagrożenia wynikające z przynależności do grup destrukcyjnych (sekty, subkultury).</i>	
10.	<i>Jak radzić sobie z negatywnymi emocjami?</i>	
11.	<i>Co to znaczy „być szczęśliwym człowiekiem?”</i>	
12.	<i>Czym jest dojrzałe uczucie?</i>	
13.	<i>Autorytet i system wartości w życiu człowieka.</i>	
14.	<i>Reklama – sztuka manipulacji?</i>	
15.	<i>Wartość przyjaźni w życiu człowieka.</i>	
16.	<i>Autorytety rodzinne a kształtowanie własnej osobowości.</i>	
17.	<i>„Wojna domowa” – czyli o konfliktach rodzinnych.</i>	
18.	<i>Dom moich marzeń.</i>	
19.	<i>Moje plany na przyszłość.</i>	
20.	<i>Stop cyberprzemocy!</i>	
21.	<i>Nałogi to ucieczka od siebie.</i>	
22.	<i>Promocja zdrowego trybu życia. Organizacja czasu wolnego.</i>	
23.	<i>Wpływ mass – mediów na kształtowanie osobowości młodego człowieka.</i>	
24.	<i>Ochrona środowiska i jej wpływ na życie człowieka.</i>	
25.	<i>Zasady tolerancji – prawo jednostki do własnej osobowości, systemu wartości, kultury, religii, przekonań.</i>	
26.	<i>Globalne zagrożenia – terroryzm, przemoc.</i>	
27.	<i>Symbole narodowe – dlaczego należy je szanować.</i>	
28.	<i>Co wiemy o AIDS? Pomiedzy prawdą a mitem.</i>	
29.	<i>Dlaczego warto żyć? Życie jako wartość bezcenna.</i>	
30.	<i>Prawa i obowiązki obywatela Polski w świetle konstytucji.</i>	
DORADZTWO ZAWODOWE		
31.	<i>Mój plan działania.</i>	
32.	<i>Charakterystyki zawodów.</i>	
33.	<i>Predyspozycje zawodowe a wybór zawodu.</i>	
34.	<i>Wolontariat – czy to się opłaca?</i>	
35.	<i>Czy nadaję się na przedsiębiorcę?</i>	

Tematyka godzin wychowawczych dla klasy III LO

Lp.	Tematyka godzin	Data realizacji
1.	<i>Wybór samorządu klasowego i jego funkcje.</i>	
2.	<i>Statut Szkoły i Wewnętrzny System Oceniania – przypomnienie i omówienie dokumentów.</i>	
3.	<i>Omówienie procedur przeprowadzania egzaminu maturalnego.</i>	
4.	<i>Jak właściwie przygotować się do egzaminów maturalnych?</i>	
5.	<i>Jak uczyć się efektywniej?</i>	
6.	<i>Dobre wykształcenie szansą na lepsze życie.</i>	
7.	<i>Komunikacja interpersonalna – jak skutecznie komunikować się z innymi?</i>	
8.	<i>Nie ma życiowych porażek – są tylko doświadczenia.</i>	
9.	<i>Choroby i nałogi XXI wieku – jak ich uniknąć?</i>	
10.	<i>Przyczyny i skutki uzależnień.</i>	
11.	<i>Cel i znaczenie zdrowego trybu życia.</i>	
12.	<i>Stres egzaminacyjny. Jak nim zarządzać?</i>	
13.	<i>Dobry obywatel i patriota – kto to taki?</i>	
14.	<i>Kultura słowa we współczesnej rzeczywistości sms – ów, „gadugadu” i blogów internetowych.</i>	
15.	<i>Uwaga na cyberprzemoc!</i>	
16.	<i>Być dyplomatą – w szkole, w domu, w rodzinie, wśród przyjaciół.</i>	
17.	<i>Pozytywna samoocena i wiara w siebie – klucz do sukcesu.</i>	
18.	<i>Przyjaźń i miłość – dwa najpiękniejsze uczucia na świecie.</i>	
19.	<i>Świadome rodzicielstwo – macierzyństwo i ojcostwo.</i>	
20.	<i>Prawa i obowiązki obywatela w świetle konstytucji.</i>	
21.	<i>Kultura osobista na co dzień.</i>	
DORADZTWO ZAWODOWE		
22.	<i>Zasady poprawnego formułowania dokumentów aplikacyjnych.</i>	
23.	<i>Matura i co dalej?</i>	
24.	<i>Aktywni na rynku pracy.</i>	
25.	<i>Z pracodawcą oko w oko – rozmowa kwalifikacyjna.</i>	
26.	<i>Nowoczesne metody rekrutacji pracowników.</i>	

Załącznik nr 2

Procedury postępowania nauczycieli z uczniami palącymi papierosy

CEL:

- *usprawnienie i zwiększenie skuteczności oddziaływania szkoły wobec uczniów sięgających po papierosy*
- *zapobieganie paleniu papierosów*

OPIS POSTĘPOWANIA:

- *uczeń, który palił papierosy na terenie szkoły lub podczas imprez organizowanych przez szkołę każdorazowo otrzymuje punkty ujemne zgodnie ze Szkolnymi Kryteriami Oceniania Zachowania*
- *nauczyciel, który zauważy że uczeń palił papierosy, każdorazowo informuje o tym fakcie wychowawcę klasy oraz dokonuje wpisu w dzienniku lekcyjnym, w części przeznaczony na uwagi*
- *wychowawca klasy każdorazowo wpisuje do dziennika lekcyjnego informację o przeprowadzonych działaniach względem ucznia lub jego rodziców oraz informuje pedagoga szkolnego*
- *w przypadku ucznia, który palił papierosy **po raz pierwszy**:*
  - ✓ *wychowawca przeprowadza z uczniem rozmowę oraz zawiadamia rodziców*
- *w przypadku ucznia, który palił papierosy **po raz drugi**:*
  - ✓ *wychowawca przeprowadza z uczniem rozmowę – uczeń podpisuje oświadczenie o zaniechaniu negatywnego postępowania*
  - ✓ *wychowawca klasy zaprasza rodziców do szkoły celem podpisania oświadczenia zobowiązującego do sprawowania szczególnego nadzoru nad dzieckiem*
- *w przypadku ucznia, który palił papierosy **po raz trzeci**:*
  - ✓ *wychowawca przeprowadza z uczniem rozmowę oraz zleca mu przygotowanie i przeprowadzenie prelekcji na temat szkodliwości palenia tytoniu lub wykonanie innej pracy o tematyce antynikotynowej*
- *w przypadku ucznia, który palił papierosy **po raz czwarty**:*
  - ✓ *uczeń uczestniczy w rozmowie interwencyjno- profilaktycznej z udziałem grupy „Lepiej razem niż osobno” lub koordynatora ds. nieletnich*

- po wykorzystaniu w/w możliwości, szkoła wnioskuję do Sądu Rejonowego w Zabrze - Wydział Rodzinny i Nieletnich celem wydania postanowień

Zabrze, dn.....

Oświadczenie rodzica/ opiekuna

W związku z przyłapaniem mojego syna/córki .....
ucznia/uczennicy klasy ..... na paleniu papierosów w dniu .....r.,
a tym samym złamaniu przez niego przepisu z dnia 9 listopada 1995r. o ochronie
zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz.U. 1996 nr
10 poz. 55 z późn. zm.) , niniejszym zobowiązuję się do sprawowania szczególnego
nadzoru nad synem/ córką.

.....
Imię i nazwisko rodzica/ opiekuna

.....
podpis

Zabrze, dn. ....

Oświadczenie ucznia

W związku z zaistniałą sytuacją, kiedy to zostałem przyłapany na paleniu
papierosów w dniu ..... a tym samym złamaniu przeze mnie przepisu z dnia
9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów
tytoniowych (Dz.U. 1996 nr 10 poz. 55 z późn. zm.), niniejszym zobowiązuję się do
zaniechania negatywnego postępowania.

.....
podpis ucznia

Załącznik nr 3

Procedury postępowania w przypadku nieusprawiedliwionej absencji ucznia

1. Wychowawca klasy zobowiązany jest zapoznać rodziców (*na zebraniach klasowych*) i uczniów (*na godzinach wychowawczych*) z procedurami postępowania w sytuacjach nieusprawiedliwionej absencji ucznia.
2. Wychowawca i nauczyciele mają obowiązek stałej i systematycznej kontroli i analizy frekwencji uczniów oraz sprawdzania obecności na **każdych** zajęciach lekcyjnych .
3. Po stwierdzeniu tygodniowej ciągłej nieobecności ucznia w szkole lub niesystematycznego uczęszczania na lekcje (zajęcia edukacyjne) wychowawca klasy zobowiązany jest do skontaktowania się z rodzicami / prawnymi opiekunami ucznia w celu wyjaśnienia nieobecności. Powyższy fakt odnotowuje w dzienniku lekcyjnym.
4. W razie braku możliwości bezpośredniego kontaktu z rodzicami / prawnymi opiekunami ucznia, wychowawca klasy wysyła zawiadomienie pisemne (za potwierdzeniem odbioru) dotyczące nieobecności ucznia w szkole (załącznik nr 1).
5. Jeżeli rodzic/prawny opiekun ucznia w ciągu 3 dni od otrzymania przez szkołę potwierdzenia odbioru zawiadomienia nie skontaktuje się z wychowawcą lub pedagogiem, dyrektor szkoły wysyła pisemne upomnienie (załącznik nr 3).
6. W przypadku braku informacji zwrotnej ze strony rodziców /prawnych opiekunów ucznia, wychowawca klasy zgłasza ten fakt pedagogowi szkolnemu. Pedagog powiadamia grupę profilaktyczno - interwencyjną „Lepiej razem niż osobno” lub koordynatora ds. nieletnich celem przeprowadzenia z uczniem rozmowy interwencyjno- ostrzegawczej. Fakt ten pedagog odnotowuje w dzienniku pedagoga szkolnego oraz powiadamia dyrektora szkoły i wychowawcę klasy o podjętych działaniach.
7. Jeżeli rodzic zgłosi się do szkoły i zostaną stwierdzone wagary, pedagog szkolny wraz z rodzicami i wychowawcą dokonuje diagnozy problemu oraz wprowadza dalsze, następujące procedury:
  - a) Podpisanie kontraktu (załącznik nr 2 i 4).
  - b) Założenie dzienniczka obecności na zajęciach edukacyjnych.
8. W przypadku dalszego braku realizacji obowiązku szkolnego i po stwierdzeniu 50% nieusprawiedliwionej nieobecności ucznia na zajęciach edukacyjnych dyrektor szkoły, w obwodzie której zamieszkuje dziecko, wszczyna postępowanie trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.
9. Jeżeli po wyczerpaniu wszystkich możliwych środków zaradczych uczeń nadal nie będzie realizował obowiązku szkolnego bądź realizował go niesystematycznie, dyrektor szkoły występuje do Sądu Rejonowego w Zabrzu Wydziału III Rodzinnego i Nieletnich z wnioskiem o wydanie odpowiednich zarządzeń opiekuńczych.

10. W przypadku uczniów, którzy ukończyli 18 lat Dyrektor szkoły wnioskuję
zwolnienie ucznia z obowiązku szkolnego i nauki.

o

Załącznik nr 1.

.....

Zabrze, dnia .....

/pieczętka szkoły/

.....

Państwo / Pan / Pani

/ Sygn. Akt /

.....

.....

.....

Z A W I A D O M I E N I E

W związku z długą nieobecnością syna / córki ..... w
szkole, tj. od dnia ..... proszę o niezwłoczne zgłoszenie się do szkoły , do
wychowawcy klasy w celu wyjaśnienia przyczyn absencji.

Niezastosowanie się Państwa / Pana / Pani do niniejszego zawiadomienia spowoduje skierowanie
sprawy na drogę postępowania egzekucyjnego, zgodnie z art. 15 Ustawy o Postępowaniu
Egzekucyjnym w Administracji.

.....

/wychowawca klasy/

Do wiadomości:
Dyrektor szkoły
Rodzice/prawni opiekunowie
Wychowawca klasy
[ad acta](#)

L. dz. ....

Zabrze, dnia .....

Pan/Pani

.....

zam. .....

.....

UPOMNIENIE

Dyrektor ..... nr ..... w Zabrzu, jako organ powołany do kontroli spełniania obowiązku szkolnego i obowiązku nauki przez dzieci zamieszkałe w granicach obwodu wymienionej Szkoły – wzywa zgodnie z art. 15 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji* do wykonania obowiązku zapewnienia dziecku.....

....., regularnego uczęszczania na zajęcia szkolne.

Powyższy obowiązek bezpośrednio wynikający z przepisów prawa tj. art. 18 § 1, pkt 2 i 4, oraz art. 18 § 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty**, należy wykonać w terminie ..... dni liczonym od dnia doręczenia niniejszego upomnienia z zagrożeniem skierowania sprawy na drogę postępowania egzekucyjnego.

Ponadto obciążam Pana/Panią kosztami upomnienia w wysokości ..... zł, (słownie:)
..... należność powyższą należy wpłacić na konto Szkoły, nr konta: .....
.....**

W przypadku nieuiszczenia wymienionych kosztów z dniem doręczenia niniejszego upomnienia, podlegają one ściąganiu na drodze postępowania egzekucyjnego.

Podstawa prawna:

* art. 15 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 roku o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (tekst jednolity Dz. U. z 2005 r., Nr 229 poz. 1954 z późn. zm.)

** art. 18 § 1 pkt. 2 i 4 oraz § 2 ustawy z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty (tekst jednolity Dz. U. z 2004 r. Nr 256 poz. 2572 z późn. zm.)

*** § 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 27 listopada 2001 r., w sprawie wysokości kosztów upomnienia skierowanego przez wierzyciela do zobowiązanego przed wszczęciem egzekucji administracyjnej (Dz. U. z 2001 r. Nr 137 poz. 1543).

Podpis i pieczęć
dyrektora szkoły

Do wiadomości:

Prezydent Miasta Zabrze

Dyrektor szkoły

Rodzice / prawni opiekunowie

Wychowawca klasy

[ad acta](#)

Pieczęć Szkoły

Załącznik nr 3.

L. dz. ....

Zabrze, dnia .....

Pan/Pani

.....

zam. .....

.....

UPOMNIENIE

Dyrektor ..... nr ..... w Zabrzu, jako organ powołany do kontroli spełniania obowiązku szkolnego i obowiązku nauki przez dzieci zamieszkałe w granicach obwodu wymienionej Szkoły – wzywa zgodnie z art. 15 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji* do wykonania obowiązku zapewnienia dziecku.....

....., regularnego uczęszczania na zajęcia szkolne.

Powyższy obowiązek bezpośrednio wynikający z przepisów prawa tj. art. 18 § 1, pkt 2 i 4, oraz art. 18 § 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty**, należy wykonać w terminie ..... dni liczonym od dnia doręczenia niniejszego upomnienia z zagrożeniem skierowania sprawy na drogę postępowania egzekucyjnego.

Podstawa prawna:

* art. 15 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 roku o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (tekst jednolity Dz. U. z 2005 r., Nr 229 poz. 1954 z późn. zm.)

** art. 18 § 1 pkt. 2 i 4 oraz § 2 ustawy z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty (tekst jednolity Dz. U. z 2004 r. Nr 256 poz. 2572 z późn. zm.)

Podpis i pieczęćka
dyrektora szkoły

Do wiadomości:

Prezydent Miasta Zabrze

Dyrektor szkoły

Rodzice / prawni opiekunowie

Wychowawca klasy

[ad acta](#)

Uwagi:

1. wpisać imię i nazwisko dziecka (ucznia) data i miejsce urodzenia i adres zamieszkania.

2. upomnienie sporządza się i wysyła w 2 egzemplarzach, z których jeden przeznaczony jest dla zobowiązanego, a drugi (z potwierdzeniem odbioru) dla wierzyciela (polecony za zwrotnym potwierdzeniem odbioru). Egzemplarz ten po zwróceniu przez pocztę z potwierdzeniem odbioru stanowi dowód doręczenia upomnienia.
3. koszty upomnienia wynoszą czterokrotną wartość opłaty dodatkowej pobieranej przez państwowe przedsiębiorstwo użyteczności publicznej "Poczta Polska za polecenie przesyłki listowej." Obowiązek uiszczenia kosztów upomnienia przez zobowiązanego powstaje z chwilą doręczenia upomnienia i przypada wierzycielowi.

Zabrze, dn. ....

KONTRAKT

zawarty między

uczniem a wychowawcą

dotyczący

systematycznego uczęszczania na zajęcia szkolne

Ja niżej podpisany..... uczeń klasy.....

Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 14 w Zabrzu, zobowiązuję się w obecności mojego wychowawcy.....

do systematycznego uczestnictwa we wszystkich zajęciach szkolnych, nie opuszczania lekcji bez poważnych powodów oraz do regularnego usprawiedliwiania wszystkich ewentualnych nieobecności w formie pisemnych usprawiedliwień podpisanych przez rodziców.

Wychowawca i pedagog szkolny, natomiast udzieli wszelkiej możliwej pomocy potrzebnej mi do ukończenia nauki i otrzymania promocji do klasy programowo wyższej.

W razie nie dotrzymania warunków kontraktu, jestem świadom wszelkich konsekwencji mojego działania.

.....

podpis ucznia

.....

podpis wychowawcy

Zabrze, dn. ....

KONTRAKT
zawarty pomiędzy
opiekunem prawnym a wychowawcą
dotyczący
systematycznego uczęszczania na zajęcia szkolne

Ja..... niżej podpisani opiekun
prawny..... ucznia klasy ..... Zespołu Szkół

Ogólnokształcących nr 14 w Zabrze świadomy ciążących na mnie obowiązków wynikających z powierzonej mi władzy opiekuńczej , zobowiązuję się w obecności pedagoga szkolnego do zapewnienia dziecku warunków i możliwości do systematycznego uczestnictwa we wszystkich zajęciach szkolnych, do regularnego usprawiedliwiania wszystkich ewentualnych nieobecności w formie pisemnej, do cotygodniowych kontaktów z wychowawcą klasy i comiesięcznych spotkań z pedagogiem szkolnym.

Wychowawca oraz pedagog szkolny udzieli dziecku wszelkiej możliwej pomocy potrzebnej mu do ukończenia nauki i otrzymania promocji do klasy programowo wyższej.

W razie nie dotrzymania warunków kontraktu jestem świadomy wszelkich konsekwencji mojego działania.

.....
podpis rodzica

.....
podpis wychowawcy

Zabrze, dn. ....

KONTRAKT
zawarty pomiędzy
rodzicami ucznia a wychowawcą
dotyczący
systematycznego uczęszczania na zajęcia szkolne

My ..... niżej podpisani rodzice
(opiekunowie) ..... ucznia klasy ..... Zespołu Szkół

(syna/córki)

Ogólnokształcących nr 14 w Zabrzu świadomi ciężących na nas obowiązków wynikających z posiadania władzy rodzicielskiej, zobowiązujemy się w obecności pedagoga szkolnego do zapewnienia naszemu dziecku warunków i możliwości do systematycznego uczestnictwa we wszystkich zajęciach szkolnych, do regularnego usprawiedliwiania wszystkich ewentualnych nieobecności w formie pisemnej, do cotygodniowych kontaktów z wychowawcą klasy i comiesięcznych spotkań z pedagogiem szkolnym.

Wychowawca oraz pedagog szkolny udzieli naszemu dziecku wszelkiej możliwej pomocy potrzebnej mu do ukończenia nauki i otrzymania promocji do klasy programowo wyższej.

W razie nie dotrzymania warunków kontraktu jesteśmy świadomi wszelkich konsekwencji naszego działania.

.....
podpis rodzica

.....
podpis wychowawcy

Pieczętka Szkoły

Zabrze, dnia.....

L. dz. ....

Prezydent Miasta Zabrze

**Wniosek
o wszczęcie egzekucji administracyjnej**

Na podstawie art. 26 § 1 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji /tekst jednolity Dz. U. z 2005 r. Nr 229 poz.1954 z późn. zm./, art. 5 § 1 i art. 20 § 1 pkt. 2 ww. ustawy, w związku z art. 20 § 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty /tekst jednolity Dz.U. z 2004 r. nr 256 poz. 2572 z późn. zm./ Dyrektor.....nr..... w Zabrzu w oparciu o wystawiony przez siebie tytuł wykonawczy – wnosi o:

1. Wszczęcie egzekucji administracyjnej obowiązku o charakterze niepieniężnym wobec Pani/Pana ..... zam. .... w ..... jako zobowiązanego, który uchyla się od wykonania obowiązku zapewnienia dziecku ..... regularnego uczęszczania na zajęcia szkolne w ..... nr..... w Zabrzu w obwodzie, której dziecko posiada miejsce zamieszkania.

2. Zastosowanie grzywny w celu przymuszenia, jako środka egzekucji administracyjnej obowiązków o charakterze niepieniężnym – z uwagi na charakter czynności objętej zakresem obowiązku, którego nie może spełnić inna osoba w zamian za zobowiązanego.

Podpis i pieczętka
Dyrektora szkoły

W załączeniu:

1. tytuł wykonawczy
2. dowód doręczenia upomnienia

Tytuł wykonawczy wypełnia się tylko na komputerze i bezpośrednio drukuje

Wzór wypełnienia tytułu wykonawczego

1. POZYCJA NR 1 – należy podać NIP szkoły, w przypadku obowiązku szkolnego. Natomiast NIP gminy w w przypadku realizacji obowiązku nauki,
2. POZYCJA NR 2 – należy podać liczbę dziennika prowadzonej sprawy tak jak w lewym górnym rogu wniosku o wszczęcie postępowania,
3. POZYCJA NR 3 – należy podać datę wypełniania wniosku,
4. POZYCJA NR 4 – należy wpisać Gmina Miejska Kraków,
5. POZYCJA 5 -8 – należy podać dane dotyczące zobowiązanego,
6. POZYCJA 9-22 – nie dotyczy,
7. POZYCJA NR 23 – art. 20 § 1 jak art. 20 § 2 pkt. 1 i 2 w związku z art. 18 § 1 pkt. 2 i 4 oraz art. 18 § 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity Dz.U. z 2004 nr 256 poz. 2572 z póź.zm.),
8. POZYCJA NR 24 – należy wpisać 07.09.1991 r. - ustawa o systemie oświaty,
9. POZYCJA NR 25 – należy wpisać: Rodzice dziecka podlegającego obowiązkowi szkolnemu są obowiązani do:

- dopełnienia czynności związanych ze zgłoszeniem dziecka do szkoły;
- zapewnienia regularnego uczęszczania dziecka na zajęcia szkolne;
- zapewnienia dziecku warunków umożliwiających przygotowania się do zajęć;
- informowania, w terminie do dnia 30 września każdego roku, dyrektora szkoły podstawowej lub gimnazjum, w obwodzie których dziecko mieszka, o realizacji obowiązku szkolnego spełnianego w sposób określony w art. 16 ust. 5b.

rodzice dziecka podlegającego obowiązkowi nauki, na żądanie wójta gminy (burmistrza, prezydent miasta), na terenie której dziecko mieszka, są zobowiązani informować go o formie spełniania obowiązku nauki przez dziecko i zmianach w tym zakresie,

- rodzice dziecka realizującego obowiązek szkolny lub obowiązek nauki poza szkołą na podstawie zezwolenia, o którym mowa w art.16 ust. 8, są obowiązani do zapewnienia dziecku warunków nauki określonych w tym zezwoleniu.

10. POZYCJA NR 26 – należy wpisać; art. 15 ustawy z dnia 17.06.1966 r. o postępowaniu

egzekucyjnym w administracji (tekst jednolity Dz.U. Z 2005 r. nr 229 poz.1954 z póź zm.).

11. POZYCJA NR 27 – pieczęć urzędowa,
12. POZYCJA NR 28 – należy podać odpowiednią kwotę,
13. POZYCJA NR 29 – należy podać datę skutecznie doręczonego upomnienia,
14. POZYCJA NR 30 – pieczęć dyrektora szkoły,
15. POZYCJA NR 31 – należy podać datę wypełnienia wniosku, ibidem pozycja nr 3,
16. POZYCJA NR 32 – należy podać nazwę banku,
17. POZYCJA NR 33 – należy podać rachunek bankowy szkoły – (dotyczy zadań własnych w przypadku obowiązku szkolnego), lub rachunek bankowy gminy (w przypadku obowiązku nauki),
18. POZYCJA NR 34- 41 – nie dotyczy.

L. dz. ....

Zabrze, dnia .....

Pan/Pani

.....

zam. .....

.....

UPOMNIENIE

Dyrektor ..... nr ..... w Zabrzu, jako organ powołany do kontroli spełniania obowiązku szkolnego i obowiązku nauki wzywa zgodnie z art. 15 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji* do wykonania obowiązku zapewnienia dziecku.....

....., regularnego uczęszczania na zajęcia szkolne.

Powyższy obowiązek bezpośrednio wynikający z przepisów prawa tj. art. 18 § 1, pkt 2 i 4, oraz art. 18 § 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty**, należy wykonać w terminie ..... dni liczonym od dnia doręczenia niniejszego upomnienia z zagrożeniem skierowania sprawy na drogę postępowania egzekucyjnego.

Podstawa prawna:

* art. 15 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 roku o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (tekst jednolity Dz. U. z 2005 r., Nr 229 poz. 1954 z późn. zm.)

** art. 18 § 1 pkt. 2 i 4 oraz § 2 ustawy z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty (tekst jednolity Dz. U. z 2004 r. Nr 256 poz. 2572 z późn. zm.)

Podpis i pieczętka
dyrektora szkoły

Do wiadomości:
Prezydent Miasta Zabrze
Dyrektor szkoły
Rodzice / prawni opiekunowie

Załącznik nr 4

Procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia dzieci i młodzieży przestępczością i demoralizacją

(opracował zespół pedagogów i psychologów szkolnych miasta Zabrze)

I. Uzyskanie informacji o uczniu w sprawach wynikających z Ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich.

1. Powiadomienie pedagoga szkolnego.
2. Powiadomienie przez pedagoga dyrektora szkoły.
3. Zaproszenie rodziców/opiekunów ucznia do szkoły. W trakcie rozmowy należy uwzględnić:
  - obecność ucznia
  - powiadomienie rodziców/ opiekunów o zaistniałej sytuacji
  - zobowiązanie rodziców/ opiekunów do sprawowania szczególnego nadzoru
  - zobowiązanie ucznia do zaprzestania nagannego zachowania
  - poinformowanie rodziców/opiekunów ucznia o możliwości skorzystania z pomocy placówki specjalistycznej lub terapeutycznej
4. Powiadomienie policji lub sądu rodzinnego następuje w przypadku:
  - odmowy współpracy przez rodziców/ opiekunów
  - braku efektów wychowawczych oddziaływań mimo współpracy z rodzicami lub opiekunami prawnymi ucznia
5. W przypadku ucznia pełnoletniego lub ucznia, który ukończył 17 lat i dokonał przestępstwa ściganego z urzędu, dyrektor szkoły powiadamia prokuratora lub policję.

II. Postępowanie wobec ucznia znajdującego się na terenie szkoły pod wpływem alkoholu lub narkotyków.

1. Powiadomienie pedagoga szkolnego i wychowawcy klasy.
2. Odizolowanie ucznia od reszty klasy, zapewnienie mu opieki przez osobę uprawnioną.
3. Powiadomienie dyrektora szkoły.
4. Wezwanie lekarza (stwierdzenie stanu trzeźwości lub odurzenia).

5. Powiadomienie rodziców i zobowiązanie ich do odebrania ucznia. W przypadku odmowy współpracy decyzję o dalszym postępowaniu podejmuje lekarz.
6. W przypadku odmowy rodziców dot. przyścia do szkoły, a uczeń jest agresywny, dyrektor powiadamia policję.
7. O fakcie umieszczenia ucznia w izbie wytrzeźwień lub zatrzymaniu go przez policję powiadamia się rodziców/ opiekunów i sąd rodzinny (jeżeli uczeń nie ukończył 18 lat).
8. W przypadku powtórzenia się sytuacji, dyrektor szkoły powiadamia policję i sąd dla nieletnich.
9. Spożywanie alkoholu na terenie szkoły jest wykroczeniem, należy powiadomić policję.

III. Znalezienie na terenie szkoły substancji przypominającej narkotyk.

1. Zabezpieczenie substancji przy zachowaniu środków ostrożności.
2. Powiadomienie dyrektora szkoły i pedagoga szkolnego.
3. Powiadomienie policji.
4. Przekazanie policji substancji i informacji o szczegółach zdarzenia.

IV. Podejrzenie, że uczeń posiada substancję przypominającą narkotyk.

1. Nauczyciel w obecności innej osoby ma prawo nakazać dobrowolnego wydania przedmiotów mających pochodzić z przestępstwa lub mających związek z przestępstwem (nie ma prawa osobiście przeszukać ucznia).
2. Zabezpieczenie i przekazanie policji substancji.
3. Ustalenie pochodzenia substancji.
4. Powiadomienie dyrektora o spostrzeżeniach.
5. Powiadomienie rodziców/ opiekunów i zaproszenie ich do szkoły.
6. W uzasadnionych przypadkach wezwanie policji.

V. Postępowanie wobec ucznia – sprawcy czynu karalnego lub przestępstwa.

1. Zabezpieczenie dowodów i miejsca zdarzenia oraz ustalenie świadków.
2. Powiadomienie dyrektora szkoły i pedagoga szkolnego.
3. Ustalenie miejsca przebywania sprawcy i okoliczności czynu.
4. Powiadomienie policji.
5. Powiadomienie rodziców/ opiekunów.

6. W razie zatrzymania ucznia przez policję, nauczyciel towarzyszy mu do czasu przyścia rodziców/ opiekunów lub uzyskania na piśmie decyzji o przyjęciu ucznia.

VI. Postępowanie wobec ofiary czynu karalnego.

1. Udzielenie pomocy i zapewnienie opieki.
2. Wezwanie pogotowia (w razie potrzeby).
3. Powiadomienie dyrektora szkoły, pedagoga szkolnego i wychowawcy.
4. Powiadomienie rodziców/ opiekunów.
5. Wezwanie policji.
5. Zabezpieczenie śladów przestępstwa i dowodów.

Postępowanie zgodne z procedurami obowiązuje wszystkich pracowników placówki.

Po przeprowadzeniu działań proceduralnych należy sporządzić notatkę.